

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 10 listopada 2016 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Środowisko naturalne — Dyrektywa 94/62/WE — Artykuł 3 — Opakowania i odpady opakowaniowe — Pojęcie — Rolki, tuby lub cylindry, wokół których nawijane są giętke tworzywa („wałki do nawijania”) — Dyrektywa 2013/2/UE — Ważność — Zmiana przez Komisję Europejską wykazu przykładów opakowań zawartego w załączniku I do dyrektywy 94/62/WE — Błędna wykładnia pojęcia „opakowania” — Naruszenie uprawnień wykonawczych

W sprawach połączonych C-313/15 i C-530/15

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez tribunal de commerce de Paris (sąd gospodarczy w Paryżu, Francja) postanowieniem z dnia 19 czerwca 2015 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 czerwca 2015 r., i przez Conseil d'État (radę państwa, Francja) postanowieniem z dnia 1 października 2015 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 8 października 2015 r., w postępowaniach:

Eco-Emballages SA

przeciwko

Sphère France SAS,

Carrefour Import SAS,

SCA Tissue France SAS,

Melitta France SAS,

SCA Hygiène Products SAS,

Wepa France SAS, dawniej Wepa Troyes SAS,

Industrie Cartarie Tronchetti SpA,

Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica SL,

Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG,

Kimberly-Clark SAS,

Gopack SAS,

Délipapier SAS,

* Język postępowania: francuski.

Scamark SAS,

CMC France SARL,

Schweitzer SAS,

Paul Hartmann SA,

Wepa France SAS, dawniej Wepa Lille SAS,

Système U Centrale Nationale SA,

Industrie Cartarie Tronchetti France SAS,

przy udziale:

Group'Hygiène syndicat professionnel (C-313/15),

oraz

Melitta France SAS,

Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG,

Délipapier SAS,

Gopack SAS,

Industrie Cartarie Tronchetti SpA,

Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica SL,

Kimberly-Clark SAS,

Wepa France SAS, dawniej Lucart France,

Paul Hartmann SA,

SCA Hygiène Products SAS,

SCA Tissue France SAS,

Group'Hygiène syndicat professionnel

przeciwko

Ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie,

przy udziale:

Industrie Cartarie Tronchetti France SAS (C-530/15),

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: L. Bay Larsen, prezes izby, M. Vilaras (sprawozdawca), J. Malenovský, M. Safjan i D. Šváby, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: V. Tourrès, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 maja 2016 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Eco-Emballages SA przez adwokata L. Koehlera-Magne’a,
- w imieniu Délipapier SAS, Gopack SAS, Industrie Cartarie Tronchetti SpA, Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica SL, Industrie Cartarie Tronchetti France SAS, Kimberly-Clark SAS, Wepa France SAS, dawniej Lucart France, Paul Hartmann SA, SCA Hygiène Products SAS, SCA Tissue France SAS, CMC France SARL oraz Group’Hygiène syndicat professionnel przez adwokatów N. Chahida-Nouraïa, J.M. Leprêtre’a i C. Boillot,
- w imieniu Melitta Francja SAS oraz Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG przez adwokatów H. Weila oraz A. de Lalande,
- w imieniu Système U Centrale Nationale SAS przez adwokata A. Gossementa,
- w imieniu rządu francuskiego przez D. Colasa, J. Trabanda oraz S. Ghiandoni, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez E. Sanfrutos Cano, F. Simonetti, S. Petrovą oraz C. Zadrę, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 13 lipca 2016 r.,

wyduje następujący

Wyrok

- 1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 3 dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz.U. 1994, L 365, s. 10), zmienionej w szczególności dyrektywą 2004/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. (Dz.U. 2004, L 47, s. 26) (zwanej dalej „dyrektywą 94/62”), jak też ważności dyrektywy Komisji 2013/2/UE z dnia 7 lutego 2013 r. zmieniającej załącznik I do dyrektywy 94/62 (Dz.U. 2013, L 37, s. 10, zwanej dalej „dyrektywą 2013/2”).
- 2 Wniosek w sprawie C-313/15 został przedstawiony w ramach sporu przedsiębiorstwa Eco-Emballages SA ze spółkami Sphère France SAS, Carrefour Import SAS, SCA Tissue France SAS, Melitta France SAS, SCA Hygiène Products SAS, Wepa France SAS, dawniej Wepa Troyes SAS, Industrie Cartarie Tronchetti SpA, Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica SL, Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG, Kimberly-Clark SAS, Gopack SAS, Délipapier SAS, Scamark SAS, CMC France SARL, Schweitzer SAS, Paul Hartmann SA, Wepa France SAS, dawniej Wepa Lille SAS, Système U Centrale Nationale

SA oraz Industrie Cartarie Tronchetti France SAS, dotyczącego odmowy uiszczenia przez wskazane spółki należnego wkładu finansowego na poczet recyklingu produktów, które wprowadzały one na rynek od dnia 1 stycznia 2007 r. i które Eco-Emballages uznaje za opakowania.

- 3 Wniosek w sprawie C-530/15 został przedstawiony w ramach skargi dotyczącej przekroczenia kompetencji, wniesionej przez spółki Melitta France SAS, Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG, Délipapier SAS, Gopack SAS, Industrie Cartarie Tronchetti SpA, Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica SL, Kimberly-Clark SAS, Wepa France SAS, Paul Hartmann SA, SCA Hygiène Products SAS, SCA Tissue France SAS, a także przez Group'Hygiène syndicat professionnel, w odniesieniu do arrêté du ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie, du 6 août 2013, modifiant l'arrêté du 7 février 2012 relatif aux exemples d'application des critères précisant la notion d'„emballage” définis à l'article R. 543-43 du code de l'environnement (zarządzenia ministra ds. ekologii, zrównoważonego rozwoju i energii z dnia 6 sierpnia 2013 r. zmieniającego zarządzenie z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie przykładów zastosowania kryteriów wyjaśniających pojęcie „odpadów” określonych w art. R. 543-43 kodeksu ochrony środowiska, JORF nr 198 z dnia 27 sierpnia 2013 r., s. 14487, zwanego dalej „zarządzeniem z dnia 6 sierpnia 2013 r.”).

Ramy prawne

Prawo Unii

- 4 Artykuł 3 pkt 1 dyrektywy 94/62 stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

- 1) »opakowania« oznaczają wszystkie wyroby wykonane z jakichkolwiek materiałów, przeznaczone do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania i prezentacji wszelkich towarów, od surowców do produktów przetworzonych, od producenta do użytkownika lub konsumenta. Wyroby »niezwrotne« przeznaczone do tych samych celów uważa się również za opakowania.

»Opakowania« obejmują wyłącznie:

- a) opakowania handlowe lub opakowania podstawowe, tj. mające stanowić towar jednostkowy, sprzedawany użytkownikowi końcowemu lub konsumentowi w miejscu zakupu;
- b) opakowania zbiorcze lub opakowania drugorzędne, tj. stanowiące w miejscu zakupu zestaw określonej liczby towarów jednostkowych, niezależnie od tego czy są one sprzedawane w takiej postaci użytkownikowi końcowemu czy konsumentowi, czy też służą zaopatrywaniu punktów sprzedaży; można je zdjąć ze sprzedawanego produktu bez naruszania jego cech;
- c) opakowania transportowe lub opakowania trzeciorzędne, tj. mające ułatwić przenoszenie i transport pewnej liczby towarów jednostkowych lub opakowań zbiorczych, zapobiegając powstaniu uszkodzeń przy przenoszeniu i transporcie. Opakowanie transportowe nie obejmuje kontenerów do transportu drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego.

Definicja »opakowania« dodatkowo opiera się na kryteriach określonych poniżej. Wyroby wymienione w załączniku I są [...] przykładami [ilustrującymi] zastosowani[e] tych kryteriów.

- i) Wyrób uważa się za opakowanie, jeżeli odpowiada wspomnianej powyżej definicji bez uszczerbku dla innych funkcji, które opakowanie może spełniać, chyba że wyrób stanowi integralną część produktu oraz jest niezbędny do zawarcia, utrzymania lub zachowania tego produktu przez jego cały cykl żywotności, a wszystkie elementy przeznaczone są do wspólnego użycia, spożycia lub usunięcia.

- ii) Wyroby wytworzone i przeznaczone do wypełnienia w punkcie sprzedaży oraz wyroby jednorazowego użytku sprzedane, wypełnione lub wytworzone lub przeznaczone do wypełnienia w punkcie sprzedaży uważane są za opakowanie, w przypadku gdy spełniają funkcje opakowania.
- iii) Części składowe opakowania oraz elementy pomocnicze złączone z opakowaniem uważa się za część opakowania, z którymi są złączone. Elementy pomocnicze przyczepione bezpośrednio lub przymocowane do produktu, które spełniają funkcje opakowania uważa się za opakowanie, chyba że stanowią one integralną część tego produktu, a wszelkie elementy przeznaczone są do wspólnego spożycia lub usunięcia.

We właściwych przypadkach Komisja bada i w razie konieczności poddaje przeglądowi ilustrujące przykłady dotyczące definicji opakowania podane w załączniku I. W pierwszej kolejności bada się następujące wyroby: opakowania nośników CD oraz video, doniczki kwiatowe, tuby oraz cylindry, wokół których jest nawijany giętki materiał, samoprzylepny papier opakowaniowy oraz papier opakowaniowy [...]”.

5 Motywy 2 i 4 dyrektywy 2013/2 mają następujące brzmienie:

„(2) Mając na względzie pewność prawa i harmonizację interpretacji definicji »opakowań«, należy dokonać przeglądu i zmienić wykaz wspomnianych przykładów w celu doprecyzowania dodatkowych przypadków, w których granica między tym, co jest opakowaniem, a co nim nie jest, pozostaje nieostra. Weryfikację przeprowadzono w odpowiedzi na apel państw członkowskich i przedsiębiorców w celu wzmocnienia wdrożenia dyrektywy oraz stworzenia równych szans na rynku wewnętrznym.

[...]

(4) Komitet ustanowiony na podstawie art. 21 dyrektywy [94/62] nie wydał opinii [dotyczącej środków przewidzianych w niniejszej dyrektywie], w związku z czym Komisja przedłożyła Radzie wniosek dotyczący tych środków i przekazała go Parlamentowi Europejskiemu. Rada nie podjęła działań w ciągu dwumiesięcznego okresu przewidzianego w art. 5a decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji [(Dz.U. 1999, L 184, s. 23)], w związku z czym Komisja niezwłocznie przedłożyła wniosek Parlamentowi Europejskiemu. W ciągu czterech miesięcy od przekazania, o którym mowa powyżej, Parlament Europejski nie wyraził sprzeciwu wobec przedmiotowych środków”.

6 Załącznik I do dyrektywy 94/62, zatytułowany „Przykłady ilustrujące zastosowanie kryteriów, o których mowa w art. 3 ust. 1”, zmieniony dyrektywą 2013/2, stanowi:

„Kryterium (i)

Opakowania

[...]

Rolki, tuby oraz cylindry, wokół których nawijany jest giętki materiał (np. folia z tworzywa sztucznego, aluminium, papier) z wyjątkiem rolek, tub i cylindrów będących częścią urządzeń produkcyjnych i nieużywanych do prezentacji produktów w opakowaniach detalicznych

[...]”.

Prawo francuskie

7 Artykuł L. 541-10-II kodeksu ochrony środowiska stanowi:

„Zgodnie z zasadą rozszerzonej odpowiedzialności producenta, na producentów, importerów i dystrybutorów [towarów generujących odpady] lub elementów i materiałów używanych do ich wytworzenia może zostać nałożony obowiązek zapobiegania powstawaniu odpadów i zagospodarowywania tych, które wytwarzają, jak również obowiązek współpracy przy tym zapobieganiu i zagospodarowywaniu.

Producenci, importerzy i dystrybutorzy, na których wskazany wyżej obowiązek został nałożony na podstawie przepisów niniejszego ustępu i z zastrzeżeniem tych przepisów, wypełniają ciężący na nich obowiązek poprzez ustanowienie indywidualnych systemów zbiórki i przetwarzania odpadów generowanych przez ich produkty oraz poprzez utworzenie wspólnych ekoinstytucji, czyli podmiotów, na rzecz których wnoszą oni wkład finansowy, którym powierzają wypełnianie ciężącego na nich obowiązku i którymi zarządzają. Producent, importer lub dystrybutor, który ustanowił zatwierdzony indywidualny system zbiórki i przetwarzania odpadów, bądź upoważniona ekointytucja prowadząca gospodarkę odpadami na podstawie ust. II niniejszego artykułu jest posiadaczem odpadów w rozumieniu niniejszego rozdziału.

[...]

Ekoinstytucje uzyskują od państwa zezwolenie na prowadzenie działalności na maksymalny okres sześciu lat, z możliwością jego odnowienia, jeżeli wykażą, że dysponują one zasobami technicznymi i finansowymi umożliwiającymi spełnienie wymogów określonych w specyfikacji ustalonej mocą zarządzenia międzyresortowego, po zasięgnięciu opinii organu reprezentującego przedsiębiorstwa uczestniczące w postępowaniu.

[...]”.

8 Artykuł L. 543-56 wspomnianego kodeksu stanowi:

„Każdy producent lub importer, którego towary są sprzedawane w opakowaniach mających cechy opisane w art. R. 543-55, bądź – w braku możliwości wskazania producenta lub importera – osoba odpowiedzialna za wprowadzenie takich towarów na rynek są zobowiązani partycypować w gospodarce wszystkimi odpadami pochodzącymi z ich opakowań lub zapewnić taką gospodarkę, zgodnie z przepisami art. L. 2224-13–L. 2224-16 code général des collectivités territoriales [ogólnego kodeksu samorządu terytorialnego]”.

9 Artykuł R. 543-43 kodeksu ochrony środowiska stanowi:

„I. Do celów stosowania niniejszej podsekcji »opakowania« oznaczają wszelkie przedmioty, bez względu na materiały, z jakich zostały wykonane, przeznaczone do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania wszelkich towarów od producenta do użytkownika lub konsumenta, jak również ich prezentacji. Za opakowania uważa się również wyroby »niezwrotne« przeznaczone do tych samych celów.

Ponadto definicja »opakowania« jest oparta na następujących kryteriach:

1° Wyrób uważa się za opakowanie, jeżeli odpowiada on wspomnianej powyżej definicji bez uszczerbku dla innych funkcji, które opakowanie może spełniać, chyba że wyrób stanowi integralną część produktu oraz jest niezbędny do zawarcia, utrzymania lub zachowania tego produktu przez jego cały cykl żywotności, a wszystkie elementy przeznaczone są do wspólnego użycia, spożycia lub usunięcia;

[...]

Przykłady ilustrujące zastosowanie tych kryteriów zostały przedstawione w zarządzeniu ministra ds. ochrony środowiska”.

- 10 Zarządzenie z dnia 6 sierpnia 2013 r., którym zmieniono art. 1 zarządzenia z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie przykładów zastosowania kryteriów wyjaśniających pojęcie „odpadów” określonych w art. R. 543-43 kodeksu ochrony środowiska, stanowi:

„W odniesieniu do kryterium 1° określonego w art. R. 543-43 pkt I kodeksu ochrony środowiska dodaje się następujące przykłady:

— opakowania stanowią:

[...]

— rolki, tuby oraz cylindry, wokół których nawijany jest giętki materiał (np. folia z tworzywa sztucznego, aluminium, papier), z wyjątkiem rolek, tub i cylindrów będących częścią urządzeń produkcyjnych i nieużywanych do prezentacji produktów w opakowaniach detalicznych”.

Postępowania główne, pytania prejudycjalne i postępowanie przed Trybunałem

Sprawa C-313/15

- 11 Spółka Eco-Emballages jest upoważnioną przez państwo ekoinstytucją, uprawnioną do zawierania z przedsiębiorstwami wprowadzającymi opakowania na rynek francuski umów, w drodze których umożliwia ona wypełnianie ciążącego na tych przedsiębiorstwach obowiązku partycypowania w unieszkodliwianiu odpadów w postaci zużytych opakowań z gospodarstw domowych poprzez zapłatę składki obliczanej na podstawie liczby sprzedanych opakowań oraz masy materiałów, z których zostały one wytworzone.
- 12 W styczniu 2013 r. spółka Eco-Emballages zażądała od przedsiębiorstw będących stroną pozwaną w postępowaniu głównym zapłaty, na podstawie art. R. 543-43 kodeksu ochrony środowiska, transponującego dyrektywę 94/62 do francuskiego porządku prawnego, składek od wałków w postaci rolek, tub lub cylindrów, wokół których nawijane są określone tworzywa giętkie sprzedawane konsumentom, takie jak folia z tworzywa sztucznego, folia aluminiowa, papier toaletowy czy ręczniki papierowe (zwanymi dalej „wałkami do nawijania”), oferowanych przez te przedsiębiorstwa do sprzedaży od dnia 1 stycznia 2007 r.
- 13 Przedsiębiorstwa pozwane w postępowaniu głównym podniosły jednak, że wałki te nie odpowiadają definicji „opakowania” zawartej w art. 3 dyrektywy 94/62. W szczególności podkreśliły one, po pierwsze, że sam termin „opakowanie” siłą rzeczy odnosi się tylko do elementów, które nawet jeśli nie osłaniają danego produktu, to przynajmniej są umieszczone na zewnątrz tego produktu, a po drugie, że tego rodzaju wałki nie zawierają w sobie produktu ani go nie ochraniają, gdyż nie stanowią jego zewnętrznej osłony, ale są jego komponentem. Po trzecie, przedsiębiorstwa te podkreśliły, że nigdy dotąd nie uważały, iż wałki do nawijania są opakowaniami, właśnie z tego względu, że nie osłaniają one produktu, o czym świadczy przebieg debat parlamentarnych odnoszących się do przyjęcia dyrektywy 2004/12. W każdym razie dyrektywa 2013/2, która – jak przypomniano w jej preambule – nie została przyjęta ani przez Parlament Europejski, ani przez Radę Unii Europejskiej, stanowi jedynie zawierający przykłady przewodnik zredagowany przez samą Komisję.

- 14 Dochodząc do wniosku, że nie ma powszechnej zgody co do uznania tego rodzaju wałków za opakowanie, niektóre z przedsiębiorstw pozwanych w postępowaniu głównym zwróciły się więc do tribunal de commerce de Paris (sądu gospodarczego w Paryżu, Francja) o przedstawienie Trybunałowi pytania prejudycjalnego mającego na celu ustalenie, czy art. 3 dyrektywy 94/62 należy interpretować w ten sposób, że obejmuje on także wałki do nawijania.
- 15 Po przypomnieniu treści art. 3 dyrektywy 94/62 i stwierdzeniu, że dyrektywa 2013/2, którą zmieniono jedynie załącznik I do dyrektywy 94/62, została przyjęta przez samą Komisję, przy czym komitet ustanowiony w art. 21 dyrektywy 94/62 nie wydał opinii, zaś Rada nie wypowiedziała się w przedmiocie przedłożonego przez Komisję projektu, sąd odsyłający uznał, że dyrektywa ta ma jedynie charakter przykładowy, że nie ma ona rozstrzygającego znaczenia właściwego dla artykułów dyrektywy i że nie zmienia ona ogólnej definicji opakowania.
- 16 W tych okolicznościach tribunal de commerce de Paris (sąd gospodarczy w Paryżu) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:
- „Czy pojęcie opakowania zdefiniowane w art. 3 dyrektywy [94/62] obejmuje »wałki do nawijania« (rolki, tuby, cylindry), wokół których nawijane są giętkie tworzywa, takie jak papier, folie z tworzywa sztucznego, sprzedawane konsumentom?».

Sprawa C-530/15

- 17 Pismem złożonym w dniu 28 października 2013 r. skarżący w postępowaniu głównym wniesli do sądu odsyłającego, Conseil d'État (rady państwa, Francja), skargę dotyczącą przekroczenia kompetencji, zmierzającą do stwierdzenia nieważności zarządzenia z dnia 6 sierpnia 2013 r.
- 18 Sąd odsyłający wyjaśnia, że zarządzeniem z dnia 6 sierpnia 2013 r. dokonano transpozycji dyrektywy 2013/2 do prawa francuskiego poprzez dodanie do wykazu przykładów opakowań zdefiniowanych w niej wałków do nawijania, że w styczniu 2013 r. spółka Eco-Emballages pozwała do tribunal de commerce de Paris (sądu gospodarczego w Paryżu) różne przedsiębiorstwa, w tym skarżące w postępowaniu głównym, w celu stwierdzenia istnienia wierzytelności, których źródłem są składki należne w odniesieniu do wałków do nawijania – tego samego rodzaju co te, o których mowa w sprawie C-313/15 – zawartych w niektórych sprzedawanych przez nie produktach, i że wskazany sąd postanowieniem z dnia 19 czerwca 2015 r. zwrócił się do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym wykładni art. 3 dyrektywy 94/62, które to pytanie zostało przytoczone w pkt 16 niniejszego wyroku.
- 19 Sąd odsyłający wskazuje również, że na wypadek gdyby Trybunał udzielił odpowiedzi przeczącej na pytanie przedstawione przez tribunal de commerce de Paris (sąd gospodarczy w Paryżu) w sprawie C-313/15, skarżące przedsiębiorstwa kwestionują ważność dyrektywy 2013/2, podnosząc, że poprzez zaliczenie takich wałków do nawijania do przykładów opakowań w dyrektywie tej dokonano błędnej wykładni pojęcia „opakowania” w rozumieniu art. 3 dyrektywy 94/62 i przekroczono zakres upoważnienia przyznanego Komisji na podstawie jej uprawnień wykonawczych.
- 20 W tych okolicznościach Conseil d'État (rada państwa) postanowiła zawiesić postępowanie i przedstawić Trybunałowi następujące pytanie prejudycjalne:
- „Czy umieszczając »wałki do nawijania« (rolki, tuby, cylindry), wokół których nawijane są giętkie tworzywa, takie jak papier, folie z tworzywa sztucznego, sprzedawane konsumentom wśród przykładów opakowań, w dyrektywie [2013/2] dokonano błędnej wykładni pojęcia opakowania zdefiniowanego w art. 3 dyrektywy [94/62] i przekroczono zakres upoważnienia przyznanego Komisji na podstawie jej uprawnień wykonawczych?».

Postępowanie przed Trybunałem

- 21 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 28 października 2015 r. sprawy C-313/15 i C-530/15 zostały połączone do celów przeprowadzenia pisemnego i ustnego etapu postępowania oraz wydania wyroku.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego w sprawie C-313/15

- 22 Poprzez swe pytanie sąd odsyłający dąży zasadniczo do ustalenia, czy art. 3 pkt 1 dyrektywy 94/62 należy interpretować w ten sposób, że wałki do nawijania w postaci rolek, tub lub cylindrów, wokół których nawijane są giętkie tworzywa, sprzedawane konsumentom, stanowią „opakowania” w rozumieniu wskazanego przepisu.
- 23 W tym względzie należy przede wszystkim stwierdzić, że w myśl art. 1 dyrektywy 94/62 dyrektywa ta ma w szczególności na celu zapobieganie wpływowi opakowań i odpadów opakowaniowych na środowisko państw członkowskich i państw trzecich oraz zmniejszenie takiego wpływu, i zapewnienie tym samym wysokiego poziomu ochrony środowiska poprzez nałożenie w szczególności na państwa członkowskie obowiązku ustanowienia systemu zbiórki i odzysku opakowań oraz odpadów opakowaniowych. W tym celu, jak wynika z motywu 5 dyrektywy 94/62 oraz zgodnie z art. 2 ust. 1 tej dyrektywy, akt ten stosuje się do wszystkich opakowań wprowadzanych na rynek Unii Europejskiej i do wszystkich odpadów opakowaniowych.
- 24 Wynika stąd, że – jak orzekł już Trybunał – pojęcie opakowania należy interpretować szeroko (zob. podobnie wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r., Plato Plastik Robert Frank, C-341/01, EU:C:2004:254, pkt 56, 57).
- 25 Należy przypomnieć, że aby dany przedmiot stanowił opakowanie w rozumieniu art. 3 pkt 1 dyrektywy 94/62, musi on, po pierwsze, spełniać dwa warunki określone w art. 3 pkt 1 akapity pierwszy i drugi dyrektywy 94/62 (zob. podobnie wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r., Plato Plastik Robert Frank, C-341/01, EU:C:2004:254, pkt 47), a po drugie, odpowiadać kryteriom wymienionym w art. 3 pkt 1 akapit trzeci wskazanej dyrektywy.
- 26 Tak więc w pierwszym rzędzie, aby dany produkt stanowił „opakowanie” w rozumieniu dyrektywy 94/62, musi on, po pierwsze – jak stanowi art. 3 pkt 1 akapit pierwszy tej dyrektywy – być przeznaczony do przechowywania i ochrony danych towarów, umożliwiać ich przewóz i dostarczanie od producenta do konsumenta lub użytkownika, a także ich prezentację. W zdaniu drugim tego przepisu wskazano ponadto, że wszelkie wyroby „niezwrotne” przeznaczone do tych samych celów uważa się za opakowania.
- 27 Jak orzekł już Trybunał, możliwe funkcje opakowania nie zostały wymienione w art. 3 pkt 1 akapit pierwszy dyrektywy 94/62 w sposób enumeratywny (wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r., Plato Plastik Robert Frank, C-341/01, EU:C:2004:254, pkt 49).
- 28 Ponadto produkt taki musi należeć do jednej z trzech kategorii opakowań wymienionych i zdefiniowanych w art. 3 pkt 1 akapit drugi lit. a)–c) dyrektywy 94/62, a mianowicie musi chodzić o opakowanie handlowe, opakowanie zbiorcze lub opakowanie transportowe.
- 29 W drugim rzędzie – jak stanowi art. 3 pkt 1 akapit trzeci ppkt (i) dyrektywy 94/62, przedmiot, który odpowiada pozytywnej definicji pojęcia opakowania, zawartej w art. 3 pkt 1 akapity pierwszy i drugi, należy uznać za opakowanie, chyba że stanowi on integralną część produktu, jest niezbędny do zawarcia, utrzymania lub zachowania tego produktu przez jego cały cykl żywotności, a wszystkie elementy przeznaczone są do wspólnego użycia, spożycia lub usunięcia.

- 30 Należy w tym względzie podkreślić, że z samego brzmienia tego ostatniego przepisu wynika, iż trzy wymienione w nim negatywne kryteria mają charakter kumulatywny. Wobec tego za opakowania w rozumieniu dyrektywy 94/62 nie uznaje się jedynie przedmiotów, które odpowiadają wprawdzie pozytywnej definicji opakowania, ale spełniają jednocześnie te trzy kryteria.
- 31 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że wałki do nawijania, będące przedmiotami, wokół których nawijane są tworzywa giętkie, takie jak folia z tworzywa sztucznego, folia aluminiowa, papier toaletowy czy ręczniki papierowe, odpowiadają zawartej w art. 3 pkt 1 akapity pierwszy i drugi dyrektywy 94/62 pozytywnej definicji pojęcia opakowania i że nie spełniają one kryteriów negatywnej definicji tego pojęcia, określonych w art. 3 pkt 1 akapit trzeci ppkt (i).
- 32 Po pierwsze bowiem, choć jest prawdą, że takie wałki do nawijania nie są przeznaczone do zawierania w sobie owych produktów, to jednak spełniają one jednocześnie funkcje podpory i szpuli dla produktów giętkich, a zatem funkcje ochrony i prezentacji tych produktów w rozumieniu art. 3 pkt 1 akapit pierwszy dyrektywy 94/62.
- 33 W tym względzie należy stwierdzić, że – jak wskazał rzecznik generalny w pkt 42–44 opinii – wałek do nawijania zapewnia owiniętemu wokół niego produktowi giętkiemu ochronę od wewnątrz, co nadaje mu stabilność, umożliwia jego prezentację, a jednocześnie ułatwia jego transport i używanie. Wałek do nawijania jest ponadto wyrobem „niezwrotnym” w rozumieniu art. 3 pkt 1 akapit pierwszy zdanie drugie, gdy wyczerpie się owinięty wokół niego produkt giętki.
- 34 Ponadto, jako że wałek do nawijania jest skonstruowany w taki sposób, by wraz z nawiniętym wokół niego produktem giętkim stanowił jedną całość dla konsumenta w miejscu sprzedaży, odpowiada on definicji opakowania zawartej w art. 3 pkt 1 akapit drugi lit. a) dyrektywy 94/62.
- 35 Po drugie, choć prawdą jest, że opisywane tu wałki do nawijania, ze względu na pełnione przez nie funkcje podpory i szpuli dla nawiniętych wokół nich produktów giętkich, są niezbędne do utrzymania tych produktów przez cały cykl żywotności, to jednak nie spełniają one kryteriów definicji negatywnej określonych w art. 3 pkt 1 akapit trzeci ppkt (i) dyrektywy 94/62. W przeciwieństwie do saszetki herbaty czy kapsułki z kawą do ekspresów kapsułkowych, które zostały wymienione w załączniku I do dyrektywy 94/62 jako przykłady przedmiotów niestanowiących opakowań w rozumieniu tego przepisu, wałek do nawijania nie jest bowiem integralną częścią produktu giętkiego, dla którego stanowi on podporę i szpulę, i nie jest on przeznaczony do zużycia lub usunięcia łącznie z tym produktem, ale nadal istnieje i powinien zostać wyrzucony, gdy ów produkt zostanie wyczerpany.
- 36 Wreszcie, w ostatnim rzędzie należy zaznaczyć, że wykładnia, w myśl której wałki do nawijania stanowią opakowania w rozumieniu art. 3 pkt 1 dyrektywy 94/62, znajduje potwierdzenie w okoliczności przyjęcia przez Komisję dyrektywy 2013/2, zmieniającej załącznik I do dyrektywy 94/62, który w wykazie przykładów opakowań spełniających kryterium określone w art. 3 pkt 1 akapit trzeci ppkt (i) dyrektywy 94/62 wymienia obecnie „rolki, tuby oraz cylindry wokół których nawijany jest giętki materiał”.
- 37 Z powyższych rozważań wynika, że art. 3 pkt 1 dyrektywy 94/62 należy interpretować w ten sposób, że wałki do nawijania w postaci rolek, tub lub cylindrów, wokół których nawijane są giętkie tworzywa, sprzedawane konsumentom, stanowią „opakowania” w rozumieniu wskazanego przepisu.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego w sprawie C-530/15

- 38 Poprzez swe pytanie sąd odsyłający posiłkowo dąży do ustalenia – na wypadek gdyby Trybunał udzielił odpowiedzi przeczącej na pytanie przedstawione w sprawie C-313/15 – czy przyjmując dyrektywę 2013/2, mocą której wałki do nawijania umieszczono wśród przykładów opakowań przedstawionych

w załączniku I do dyrektywy 94/62, Komisja dokonała błędnej wykładni pojęcia „opakowania”, zdefiniowanego w art. 3 tej drugiej dyrektywy, oraz przekroczyła zakres upoważnienia przyznanego jej na podstawie jej uprawnień wykonawczych.

- 39 Wobec udzielenia przez Trybunał odpowiedzi twierdzącej na pytanie przedstawione w sprawie C-313/15 nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytanie przedstawione w sprawie C-530/15.

W przedmiocie kosztów

- 40 Dla stron w postępowaniach głównych niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądami odsyłającymi, do nich zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniach głównych, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 3 pkt 1 dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmienionej dyrektywą 2004/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r., należy interpretować w ten sposób, że wałki do nawijania w postaci rolek, tub czy cylindrów, wokół których nawijane są giętke tworzywa, sprzedawane konsumentom, stanowią „opakowania” w rozumieniu wskazanego przepisu.

Podpisy